

תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה), התשנ"ג-1993¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 164, 166 ו-243 לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), וסעיף 6 לחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

[תיקון התשס"ג (מס' 2)]

1. בתקנות אלה –

"מעביד" – אדם המשלם משכורת, בין על חשבונו ובין מטעמו או על חשבון אדם אחר, לרבות קופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודה, ולרבות קרן השתלמות;

"עובד" – יחיד המקבל משכורת;

"עובד זר" – כהגדרתו בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 אשר משולמת לו משכורת לעובד זר; "עובד יומי" – יחיד המקבל שכר עבודה ממעביד אחד בעד עבודה של פחות משמונה עשר ימים בחודש, אולם לא פחות משמונה שעות בשבוע; "משכורת" –

(1) הכנסת עבודה, לרבות שווי של השימוש ברכב שהועמד לרשות העובד, כנקבע בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז-1987, ולרבות תשלומים מקופת גמל בעד דמי חופשה, דמי מחלה או דמי חגים ולרבות תשלומים מקרן השתלמות למעט תשלומים כאמור שחלות עליהם הוראות תקנות מס הכנסה (ניכוי מסכומים ששולמו מקרן השתלמות), התשס"ג-2002, או תשלומים בעד שבתון וכן כל הכנסה שנקבע לגביה שדינה כדין הכנסת² עבודה;

(2) קיצבה לפי סעיף 52 לפקודה, לרבות סכום המתקבל עקב היוון קיצבה שאינו פטור על פי סעיפים 9א או 9ב לפקודה, ולרבות קיצבאות חייבות מס המשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי;

(3) הטבה הנובעת ממימוש זכות שמקבל עובד ממעבידו לרכישת נכס או שירות, וכן הפרשי ריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, כאמור בסעיף 3(ט) לפקודה;

(4) מענק עקב פרישה או מוות לפי סעיף 9(זא) לפקודה (להלן – מענק פרישה);

(5) שכר עובדי פושט רגל או חברה בפירוק, כמשמעותו בצו מס הכנסה (קביעת שכר עובדי פושט רגל או חברה בפירוק כהכנסה), התשל"ב-1971;

(6) סכומים ותשלומים שחל עליהם סעיף 18(ב) לפקודה והמהווים הכנסה בידי מקבלם וכן תשלומים לפי צו מס הכנסה (קביעת סכומים ששולמו לבעל שליטה כהכנסה), התשמ"ז-1986, ולמעט תשלום ריבית שחלות עליה תקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית), התשס"ג-2002.

"משכורת חודש" – משכורת המשולמת לעובד בעד עבודת חודש; לענין זה, "עבודת חודש" – למעט עבודה של פחות מ-18 ימים בחודש;

"משכורת חלקית" – משכורת המשולמת לעובד בעד עבודה של חמש שעות ליום או פחות, או בעד עבודה של יותר מחמש שעות ליום, אולם פחות משמונה שעות בשבוע;

"משכורת בלתי קבועה" – משכורת המשולמת לעובד בין בנוסף למשכורת חודש ובין בנפרד ממנה, בין באופן חד-פעמי, בין במועדים קבועים ובין במועדים לא קבועים, בין כהטבה ובין בכל אופן אחר;

"משכורת בעד עבודת משמרות" – משכורת המשולמת בעד עבודה במשמרת שניה או שלישית כמשמעותן בתקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות), התשמ"ז-1986 (להלן – התקנות הקובעות), לעובד כמפורט בתקנות הקובעות – למעט עובד בניהול כללי, בכספים, בגזברות, בחשבונות, בשיווק, בקניות או במכירות – על פי רישום שעות העבודה וימי העבודה במשמרת שניה או שלישית, המבוססים על כרטיסי נוכחות מודפסים בשעון או על פי רישום שאישר מראש פקיד השומה, וכאשר נוהל רישום נפרד של המשכורת בעד עבודה במשמרות, כל עוד אינה עולה על הסכום שנקבע בסעיף 10(ג) לפקודה;

"משכורת בעד משרה נוספת" – משכורת המשולמת לעובד בעד עבודה של יותר מחמש שעות ביום, המועסק במקום עבודה אחר או המקבל ממעביד אחר קצבה חייבת במס;

"משכורת לעובד זר" – משכורת המשולמת לעובד זר על ידי יחיד, במשק ביתו הפרטי;

"תשלומים בעד שבתון" – סכומים המשולמים לעובד על פי הסכם קיבוצי או הסכם מיוחד אחר בשל שבתון, כולל תשלומים לכיסוי הוצאות הכרוכות בשבתון, לרבות שווי כרטיסי טיסה לעובד ולבני משפחתו לנסיעת שבתון בחו"ל, אך למעט סכומים שמקורם בקופת גמל שחל לגביה סעיף 9(17) לפקודה;

"שבתון" – השתלמות, התמחות, הוראה במוסדות אקדמאיים, או עבודת מחקר של העובד, והכל בין אם הם נעשים בארץ ובין בחו"ל, בין אם הם בתחום עבודתו הרגילה שבשלה מוענקת לו הזכות לשבתון, או בתחום קרוב לו, ובין אם הם בתחום שבו יש כוונה להעסיק את העובד לאחר השבתון, וכן כל פעילות אחרת המיועדת לתרום לקידומו המקצועי של העובד, שאושרה כשבתון לענין קבלת תשלום כסף בעד שבתון מהמעביד (להלן – השתלמות), ובלבד שתקופת ההשתלמות איננה קצרה מתקופת ההשתלמות הרצופה המינימלית המקנה את הזכות לקבלת תשלום כסף בעד שבתון;

"שכר עבודה" – משכורת המשולמת לעובד יומי, למעט שכר עבודה המשתלם בידי יחיד במשק ביתו הפרטי;

"השיעור המרבי" – שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה;

"עבודת יום" – עבודה ביום כלשהו;

"מס מעסיקים" – המס המוטל לפי סעיף 2 לחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975;

"בן זוג רשום" – כהגדרתו בפקודה, אולם כל עוד לא נמסר למעביד אישור בכתב מאת פקיד השומה מיהו בן הזוג הרשום, יראה המעביד, לצורך ניכוי המס במקור את הבעל כאילו הוא בן הזוג הרשום ואת האשה כאילו היא בן הזוג שאינו רשום;

"בן זוג לא רשום עובד" – בן זוג שאינו בן זוג רשום, שיש לו הכנסה שאיננה פטורה ממס על פי דין;

"ילד" – ילד שבשנת המס טרם מלאו לו 19 שנים, ושהעובד הצהיר בטופס 0101 שכלכלת הילד עליו;

"רווק" – לרבות גרוש או אלמן שאין לו ילד.

כרטיס העובד

[תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשע"ג]

2. (א) עובד למעט עובד יומי ולמעט עובד זר, חייב למלא בכרטיס העובד (טופס 0101) את כל הפרטים במועדים אלה:
- (1) תוך שבוע ימים מיום שהתחיל לעבוד אצל מעבידו או ביום שקיבל את משכורתו לראשונה ממעבידו, הכל לפי המועד המוקדם יותר;
- (2) באחד בינואר של כל שנה שלאחר מכן.
- (ב) עובד המקבל משכורת בעד עבודה נוספת, חייב להצהיר אצל אחד המעבידים כי הוא מקבל משכורת בעד עבודה של יותר מחמש שעות במקום נוסף או שהוא מקבל קצבה חייבת מס.
- (ג) מעביד חייב לדרוש כרטיס עובד מכל עובד שאינו עובד יומי או עובד זר, במועדים המפורטים בתקנת משנה (א).
- (ד) חל שינוי באחד הפרטים המפורטים בכרטיס העובד (טופס 0101), חייב העובד להודיע על כך למעבידו תוך שבוע ימים מתאריך השינוי.
- (ה) הוכיח מעביד להנחת דעתו של המנהל, כי הוא מנהל את חישובי המשכורת ואת הניכויים ממנה באמצעות מיכון, וכי הוא מנהל מעקב ממוכן על השינויים במצבם המשפחתי של עובדיו, על גיל הילדים שבעדם זכאי העובד לנקודות זיכוי ועל הצהרת העובד על עבודת בן זוגו, רשאי המנהל לאשר לו להימנע ממילוי כרטיס העובד כאמור בתקנות משנה (א) עד (ד) והמעביד ינהג במקום זאת לפי הוראות המנהל.

ניכוי מס ממשכורת חודש ומשכר עבודה

[תיקון התשס"ג (מס' 2)]

3. (א) מעביד המשלם לעובד משכורת, פרט למקרים המפורטים בתקנות 4, 5 ו-6, ינכה ממנה בעת התשלום לכל משכורת חודש, מס כמפורט בתוספת א'.
- (ב) מעביד המשלם משכורת חודש לא בפעם אחת, ינכה בעת תשלום כל חלק ממנה, חלק יחסי מהמס שיש לנכות ממשכורת החודש, כיחס החלק המשולם למשכורת החודש.
- (ג) מעביד המשלם לעובד יומי שכר עבודה בעד עבודת יום ינכה ממנו בעת התשלום מס כמפורט בתוספת ב'.
- (ד) מעביד המשלם משכורת לעובד זר, ינכה ממנה בעת התשלום מס לפי אחד מאלה:
- (1) היה העובד הזר תושב חוץ – כמפורט בתוספת ג';
- (2) היה העובד הזר תושב ישראל – כמפורט בתוספת א' או ב', לפי הענין.

ניכוי מס ממשכורת בלתי קבועה

4. (א) מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לענין זה, "הפרש המס" – ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לבין המס שיש לנכותו ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה, ובלבד שאם המשכורת הבלתי קבועה שולמה לעובדי פושט רגל או חברה בפירוק ינוכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור שלא יפחת מ-25%.
- (ב) מעביד המשלם לעובד יומי משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-300; לענין זה "הפרש המס" – ההפרש בין המס שיש לנכות משכר עבודת יום שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכותו משכר עבודת אותו יום בתוספת החלק ה-300 מהמשכורת הבלתי קבועה.
- (ג) פקיד השומה רשאי, במקרים מסויימים, להורות על שינוי שיעור הניכוי האמור בתקנות משנה (א) או (ב).

ניכוי ממשכורת חלקית, מקיצבה, משכר עבודה וממשכורת בעד משרה נוספת

[תיקונים: התשנ"ז, התשס"ג (מס' 2), התשע"ג]

5. (א) מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת בעד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 0101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 0101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המרבי.
- (ב) מעביד המשלם לעובד קיצבה, ינכה ממנה בעת התשלום, בכפוף להוראות תקנה 9(ג), בשיעור המרבי.
- (ג) הגיש עובד למעבידו הצהרה, בטופס 0130 במקור והעתק, כי תוך פרק הזמן שלגביו משולמת המשכורת החלקית, הקיצבה או שכר העבודה (להלן – ההכנסה היחידה) אין לו הכנסה חייבת אחרת, ינכה המעביד מס מההכנסה היחידה לפי תוספת א', ויעביר מיד לפקיד השומה את המקור של ההצהרה האמורה.
- (ד) עובד שחלה לגביו תקנת משנה (ג) והתחיל לקבל הכנסה חייבת אחרת לאחר מתן הצהרתו, חייב להודיע על כך למעבידו תוך שבוע ימים; הודיע עובד למעביד על קבלת הכנסה חייבת אחרת, ינכה המעביד מהמשכורת החלקית או מהקיצבה מס כאמור בתקנת משנה (א), (ב) או (ה), או לפי תוספת ב', לפי הענין.
- (ה) (1) הוכיח עובד המקבל משכורת בעד משרה נוספת שעליה הצהיר בטופס 0101, או המקבל משכורת חלקית, קיצבה, או שכר עבודה מיותר ממעביד אחד, או שיש לו הכנסה חייבת אחרת, להנחת דעתו של פקיד השומה, כי אילו נוכה מס לפי האמור בתוספת א' מסך כל ההכנסה החייבת שיש לו, היה שיעור המס פחות מהשיעור שנקבע בתקנת משנה (א) או (ב) או מהאמור בתוספת ב', רשאי פקיד השומה להורות על הפחתת שיעור הניכוי לפי תקנות משנה (א) או (ב), או לפי תוספת ב' והמעביד ינכה בהתאם להוראותיו;
- (2) המנהל רשאי להורות למעבידים, בין באופן כללי ובין למעבידים מסויימים, לערוך את התאמת המס לפי בקשת העובד, בלי להזדקק לאישורו של פקיד השומה; משעשה כן, חייב המעביד לבצע את ההתאמה.
- (ו) מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית או קיצבה, או משלם משכורת לעובד שהצהיר כי הוא מועסק אצלו במשרה נוספת, חייב להודיע על כך לפקיד השומה בטופס 0130 תוך שבוע ימים מהיום שבו החל להעסיק את העובד, או מהיום שבו החל לשלם לו את המשכורת האמורה, לפי המוקדם, ובאחד בינואר של כל שנה שלאחר מכן.

ניכוי מס במקרים מיוחדים

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ג (מס' 2), התשע"ג]

6. (א) מעביד המשלם הכנסת עבודה לשאיריו של עובד שנפטר, כאמור בסעיף 125א לפקודה, ינכה ממנה בעת התשלום, מס בשיעור הנמוך שבין שניים אלה:
- (1) שיעור של 40%;
- (2) שיעור המס שהיה צריך לנכותו מאותה הכנסה אילו שולמה לעובד.
- (ב) מעביד המשלם לעובד משכורת כהגדרתה בפסקה (6) לתקנה 1, כאשר לעובד לא שולמה משכורת חודש או שכר עבודה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בשיעור המרבי.

- (ג) מעביד המשלם משכורת לעובד תושב חוץ ינכה ממנה, בעת התשלום, מס לפי הנחיות פקיד השומה.
(ד) מעביד שהוא קופת גמל המשלם לעובד דמי חופשה, דמי מחלה או דמי חגים, ינכה מתשלומים אלה מס בשיעור 25%.
(ה) (נמחקה).

(ו) (1) מעביד המשלם לעובד משכורת בעד עבודת משמרות, יראה אותה כחלק בלתי נפרד ממשכורת החודש, או משכר העבודה, ינכה מהם מס בהתאם ויתיר זיכוי בסכום השווה ל-15% מהמשכורת בעד עבודת משמרות; סכום הזיכוי לא יעלה על הסכום שנקבע בתקנות הקובעות.
(2) מעביד המנכה את המס לפי תקנת משנה זו חייב להצהיר ולהודיע לפקיד השומה על תשלום משכורת בעד עבודת משמרות בטופס שנקבע לכך (טופס 0105) תוך שבוע ימים מיום התשלום הראשון שממנו נוכה מס במקור; הודעה והצהרה כאמור הינם תנאי לתחולתן של תקנות אלה.

- (ז) מעביד המשלם לעובד משכורת שהיא תשלומים בעד שבתון, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בשיעור של 35%.
(ח) נכה המשלם משכורת או שכר עבודה למלווה, ינכה מהם בעת התשלום מס בשיעור שלא יעלה על 25%; בתקנת משנה זו - "נכה" - כמשמעותו בסעיף 9(5) לפקודה, הנזקק למלווה לשם תפקודו;
"מלווה" - יחיד המקבל משכורת מנכה בעד עבודתו כמלווה צמוד של אותו נכה.

(ט) מעביד המשלם שכר עבודה בסכום כולל למספר עובדים יומיים והחלק המגיע לכל עובד אינו ידוע למעביד, ינכה משכר זה, בעת התשלום, מס בשיעור של 35%; לענין תקנת משנה זו, "עובד יומי" - לרבות יחיד המקבל שכר עבודה ממעביד אחר בעד עבודה של שמונה עשר ימים בחודש או יותר.

(י) מעביד שהוא קופת גמל המשלם לעמית בקופת גמל סכום בשל היוון קצבה מוכרת, ינכה, בעת התשלום, מס בשיעור של 15% ממרכיב הרווח היחסי כהגדרתו בסעיף 9א לפקודה.
(יא) לשיעור המס שמנוכה לפי תקנה זאת ייוסף מס נוסף כאמור בסעיף 121ב לפקודה.

ניכוי מס ממענק פרישה

7. (א) (1) מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס כאילו היה משכורת בלתי קבועה, לפי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד; שולמה המשכורת האחרונה בשל עבודה בחלק מחודש, תובא בחשבון לענין חישוב הניכוי האמור המשכורת האחרונה שהיתה משתלמת לעובד בעד עבודה בחודש שלם.
(2) מעביד המשלם לעובד יומי מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה מהחלק שאינו פטור, בעת התשלום, מס בשיעור שיוורה לו פקיד השומה; המעביד חייב לבקש הוראות מפקיד השומה לפני התשלום.
(ב) (1) מעביד שאינו קופת גמל המשלם מענק פרישה, כאשר משולם מענק עקב אותה פרישה גם מאת קופת גמל, ינכה ממלוא המענק שהוא משלם, בעת תשלומו, מס כאילו היה משכורת בלתי קבועה;
(2) הוכח למעביד, להנחת דעת פקיד השומה, כי סך כל מענקי הפרישה שהוא שילם וששילמה קופת גמל אינם עולים על הסכום הפטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, או שחלק מהתשלום פטור ממס לפי הסעיף האמור, רשאי פקיד השומה להורות על פטור ממס או על סכום המס שעליו לנכות מאותו מענק פרישה שהוא משלם.
(ג) שילם המעביד את מענק הפרישה כולו או חלקו, בשווה כסף, ינכה מאותו חלק ממנו שאינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה מס לפי שווי בעת התשלום.
(ד) לענין תקנה זו רואים כתשלום גם מענק פרישה שנשאר מופקד בקופת גמל, כאמור בסעיף 9(א7) (ז) לפקודה.

ניכוי מס משווה כסף

8. (א) היה התשלום האמור בתקנות 3, 4, 5, 6 או 7, כולו או חלקו בשווה כסף, יקבע המעביד לצורך הניכוי את סכום התשלום כפי שעלה לו או לפי מחיר השוק, הכל לפי הגבוה.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), שווי של השימוש ברכב שהועמד לרשות העובד יהיה כאמור בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז-1987.
(ג) פקיד השומה רשאי להגדיל או להקטין את הסכום האמור בתקנת משנה (א) והמעביד ינכה את המס בהתאם.

הנחות ופטורים

[תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשס"ו, התשע"ב, התשע"ג, התשפ"ה]

9. (א) פקיד השומה רשאי, על פי בקשת העובד, להורות למעביד להקטין את ניכוי המס או להימנע מניכוי מס כאשר לעובד מגיע ניכוי, זיכוי או נקודת זיכוי, או כאשר הכנסתו פטורה ממס כולה או מקצתה לרבות -
(1) עקב היותו עיוור או נכה שנקבעה לו נכות של 100% או של 90% בחישוב מיוחד - לפי סעיף 9(5) לפקודה;
(2) (נמחקה);
(3) לפי סעיפים 11, 11א או 11ב לפקודה או לפי כל דין אחר המקנה הטבה לתושבי יישובים או אזורים מסוימים;
(4) עקב היותו עולה - לפי סעיף 35 לפקודה;
(5) בשל נישואין תוך שנת המס - לפי סעיף 37 לפקודה;
(6) עקב עבודת בן זוג שאינו רשום - לפי סעיף 38 לפקודה, אם לא דרש חישוב מס בנפרד;
(7) בשל תשלום מזונות לבן זוג לשעבר, לאחר שנשא בן זוג אחר - לפי סעיף 40א לפקודה;
(8) בשל תרומות - לפי סעיף 46 לפקודה, אם התרומות עולות על הסכום המתואם;
(9) בשל הוצאות החזקת קרוב במוסד - לפי סעיף 44 לפקודה;
(10) בשל נטולי יכולת - לפי סעיף 45 לפקודה;
(11) בשל תשלומים לפי סעיפים 45א או 47 לפקודה, או לפי סעיף 4 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 2), התשכ"ב-1962;
(12) לעובדת בשל לידת ילד תוך שנת המס - לפי סעיפים 40(ב)1 או 66(ג)3 לפקודה;
(13) לעובד שכלכלת בן זוגו עליו ולבן הזוג מלאו 16 שנים, אך לא 18 שנים - לפי סעיף 40 לפקודה;
(14) בשל תשלומים למס מקביל או לביטוח רפואי - לפי סעיף 47א לפקודה;

- (15) בשל נקודות זיכוי שלא ניתנו עקב העדר הכנסה בחלק משנת המס;
- (16) בשל נקודות זיכוי המגיעות לו, בהיותו חייל משוחרר, לפי סעיף 39 לפקודה;
- (17) בשל נקודות זיכוי המגיעות לו לפי סעיפים 40 או 41 לפקודה;
- (18) בשל הוצאה של דמי חבר או דמי טיפול והכל בשיעורים ובתנאים הקבועים לניכוי ההוצאה כאמור בתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), התשל"ב-1972;
- (19) בשל הוצאה של דמי ביטוח אחריות מקצועית אשר שולמו על ידי העובד באמצעות מעסיקו מכוח הסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;
- המנהל רשאי להודיע לכלל המעבידים או לחלק מהם שעליהם להתיר את ההנחות או הפטורים שבתקנת משנה זו, כולם או מקצתם, גם בלי אישור מפקיד השומה ומשהודיע כך, חייב המעביד להתיר את ההנחות או הפטורים האמורים.
- (ב) (נמחקה).
- (ג) מעביד המשלם לעובד קיצבה אשר חלק ממנה פטור ממס, לפי סעיפים 9א או 9ב לפקודה, לא ינכה מס מהחלק הפטור מהקיצבה שהוא משלם.

תיאום ניכוי המס

10. פקיד השומה רשאי להורות שניכוי המס לפי תקנות אלה יוקטן או יוגדל, הכל לפי הענין, אם מסיבה כלשהי נוצר או עלול להיווצר עודף בתשלום המס או גרעון בתשלום עקב ניכוי המס, בין כתוצאה מתשלום משכורת או שכר עבודה מאת מעביד אחד, בין כתוצאה מתשלום משכורת או שכר עבודה מאת יותר ממעביד אחד ובין כתוצאה מכך שלעובד יש הכנסה חייבת אחרת, או מכל סיבה אחרת, והמעביד חייב לקיים כל הוראה כאמור.

תשלום הניכויים, מס מעסיקים והגשת דו"ח לפקיד השומה

[תיקונים: התשנ"ד, התשס"ג (מס' 2), התשע"ח]

11. (א) מעביד יגיש לפקיד השומה עד ה-16 בכל חודש דין וחשבון בטופס 0102, על מספר העובדים ששילם להם משכורת חודש, משכורת חלקית, משכורת בלתי קבועה, קיצבה, תשלום לפי תקנה 6, שכר עבודה, או מענק פרישה בתקופה שבין ה-14 בחודש הקודם עד ל-13 בחודש הדיווח, על סכום המשכורת ששילם, בתקופה האמורה, בין אם נוכח ממנה מס ובין אם לאו, ועל סכום המס שניכה לפי תקנות 3, 4, 5, 6 או 7 באותה תקופה, וישלם באותו מועד את סכום המס שניכה כאמור.

(ב) מעביד ששילם מענק פרישה, יגיש לפקיד השומה, בצירוף לטופס 0102 שהוא מגיש לחודש שבו שולם המענק, פרטים בטופס 0161 על המענק ששילם, ואם מענק הפרישה שולם כאמור בתקנה 7(ב) יכלול טופס 0161 גם פרטים על המענק כאמור ששולם מאת קופת גמל.

(ג) מעביד ישלם לפקיד השומה, יחד עם הדו"ח בטופס 0102 שהוא מגיש לפי תקנות משנה (א) או (ב), את סכום מס המעסיקים שהוא חייב בו מסך כל המשכורת ששילם בתקופת הדיווח, ויפרט בטופס 0102 את סכום מס המעסיקים שהוא חייב לשלם; לענין תקנת משנה זו, "משכורת" - לרבות משכורת חודש, משכורת חלקית, משכורת בלתי קבועה, שכר עבודה ותשלום לפי תקנה 6, ולמעט קיצבה, מענק פרישה, תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו בשל החזקת רכב, או בשל החזקת טלפון במקום מגוריו, שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של עובד, או הכנסת עבודה, כאמור בסעיף 3(ט) לפקודה ותשלום לפי תקנה 6(ד) ו-ו(ה) ותשלום לפי תקנה 6(ב) שאיננו הכנסת עבודה.

(ד) מעביד המשלם משכורת לעובד זר, יגיש לפקיד השומה עד ה-16 בכל חודש אי זוגי, דין וחשבון בטופס 0102, על מספר העובדים הזרים ששילם להם משכורת לעובד זר, בתקופה שבין ה-14 בחודש האי זוגי הקודם עד ה-13 בחודש הדיווח, על סכום המשכורת לעובד הזר ששילם בתקופה האמורה, בין אם נוכח ממנה מס ובין אם לאו, ועל סכום המס שניכה לפי תקנה 3 באותה תקופה, וישלם באותו מועד את סכום המס שניכה כאמור.

ירשום תשלום משכורת והגשת הטפסים לפקיד השומה

[תיקונים: התשנ"ד, התשנ"ח, התשס"ג (מס' 2), התשס"ד, התשע"ג, התשע"ח]

12. (א) (1) מעביד ירשום לגבי כל אחד מעובדיו בכרטיס העובד (טופס 0101) תוך שבוע ימים מיום התשלום, את כל פרטי המשכורת ששילם לעובד ואת המס שניכה.

(2) מעביד ירשום לגבי כל אחד מעובדיו היומיים, בטופס 114, ב-16 בחודש את כל הפרטים המפורטים בו ויצרף העתק מהטופס האמור לטופס 0102. מעביד יהא פטור מהירשום בטופס 114, אם הוא מנהל לגבי כל אחד מעובדיו היומיים כרטיס עובד (טופס 0101).

(ב) מעביד חייב להגיש לפקיד השומה, לא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה, דוח בטופס 0126 לגבי העובדים שהעסיק או ששילם להם משכורת בשנת המס הקודמת, לגבי העובדים היומיים ששילם להם שכר עבודה בשנת המס הקודמת, וכן לגבי העובדים ששילם להם קצבה בשנת המס הקודמת; בדוח יפורטו כל הפרטים הכלולים בטופס, לרבות המשכורת או השכר ששילם לעובדים, המס שניכה מהם ומס המעסיקים ששילם, ואולם משכורת, שכר עבודה או קצבה ששולמו בין 1 בינואר ל-13 בינואר של שנת המס בשל שנות מס קודמות ייכללו בדוח 0126 כתשלומים ששולמו בשנת המס הקודמת.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מעביד שחדל להעסיק עובדים במהלך שנת מס יגיש דוח לגבי עובדים כאמור בטופס 0126 לגבי אותה שנת מס, תוך 14 ימים מיום הפסקת העסקתם.

(ד) בהגשת הדוח כאמור בתקנת משנה (ב) באמצעות מערכת מיכון כפי שיוורה המנהל, חייב מעביד -

(1) שחלה עליו חובה לנהל מערכת חשבוניות לפי שיטת החשבונאות הכפולה, כפי שנקבע בהוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג-1973 או בהוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות על ידי מוסד), התשנ"ב-1992;

(2) המעסיק 10 עובדים או יותר;

(3) העורך את חישובי המשכורת ואת הניכויים ממנה באמצעות מערכת מיכון.

(ה) תקנה זו לא תחול על מעביד המשלם משכורת לעובד זר.

אישור על משכורת וניכוי

[תיקונים: התשנ"ח, התשס"ג (מס' 2)]

13. (א) מעביד ששילם משכורת לעובד, בין אם ניכה ממנה מס ובין אם לאו, יתן לעובד אישור, בטופס 0106, על כל המשכורת ששילם לו ועל המס שניכה ממנה; האישור יינתן לא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה לגבי שנת המס הקודמת שבה שולמה לעובד משכורת או ביום שבו חדל העובד להיות מועסק בידי המעביד, הכל לפי הענין.

(ב) מעביד ששילם שכר עבודה או מענק פרישה לעובד יומי, בין אם ניכה ממנו מס ובין אם לאו, יתן לו אישור בטופס 114, על סך שכר העבודה

או מענק הפרישה ששילם לו ועל המס שניכה ממנו; ניהל המעביד כרטיס עובד (טופס 0101) כאמור בתקנה 12(א)(2), יתן לו אישור בטופס 0106; האישור יינתן לו לא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה, לגבי שנת המס הקודמת שבה שולם לעובד היומי שכר עבודה, או ביום שבו חדל העובד היומי להיות מועסק בידי המעביד, הכל לפי הענין.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), משכורת או שכר עבודה ששולמו בין 1 בינואר ל-13 בינואר של שנת המס בשל שנות מס קודמות, ייכללו בטופס 0106 כתשלומים ששולמו בשנת המס הקודמת.

(ד) מעביד ששילם משכורת לעובד זר, בין אם ניכה ממנה מס ובין אם לאו, ייתן לעובד אישור על המשכורת ששילם ועל המס שניכה, לא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה, לגבי שנת המס הקודמת שבה שולמה לעובד הזר המשכורת לעובד זר, או ביום שבו חדל העובד הזר להיות מועסק על ידו, לפי הענין.

טפסים

(תיקון התשע"ג)

14. (א) המנהל יקבע טפסים לענין תקנות אלה.

(ב) טפסים שהוצאו לענין תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ותשלום מס מעסיקים), התש"ם-1980, ולענין תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי משכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), התש"ם-1980, יהיו טובים גם לענין תקנות אלה.

תחולה

15. (א) תקנות אלה יחולו לגבי משכורת ושכר עבודה המשולמים לחודש ינואר 1993 ואילך.

(ב) תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ותשלום מס מעסיקים), התש"ם-1980, ותקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי משכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), התש"ם-1980, בטלות לגבי משכורת ושכר עבודה המשולמים לחודש ינואר 1993 ואילך. [תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשס"ו, התשע"ג]

תוספת א'

(תקנות 3(א) ו-5)

המס שיש לנכותו ממשכורת חודש, ממשכורת חלקית או מקיצבה כאמור בתקנה 5(ב) (להלן - משכורת חודש) יחושב בדרך המפורטת להלן:

- (1) משכורת החודש תוכפל ב-12;
- (2) על הסכום המתקבל מהמכפלה יחושב המס לפי הוראות סעיפים 121 ו-121ב לפקודה בהתחשב בתיאומים המחוייבים מסעיף 120ב לפקודה;
- (3) מהמס שחושב כאמור תובאנה בחשבון נקודות הזיכוי המגיעות לכל עובד לפי סעיפים 34, 36, 37, 39א, 40, 40א, 40ב, 40ג לפקודה בהתאם להצהרתו בכרטיס העובד לפי תקנה 2;
- (4) המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי יחולק ב-12 והמנה תנוכה ממשכורת החודש;
- (5) כל שכר של שקל חרש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חרש אחד; שבר של שקל חרש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון;
- (6) המנהל יפרסם לוח המס לניכוי משכורת החודש כאמור, ומשעשה כן ינכה המעביד את המס של עובדיו לפי אותו לוח. [תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשס"ו, התשע"ג]

תוספת ב'

(תקנה 3(ג))

המס שיש לנכותו משכר עבודה בעד כל עבודת יום יחושב בדרך המפורטת להלן:

- (1) שכר העבודה בעד יום יוכפל ב-300;
- (2) על הסכום המתקבל מהמכפלה, יחושב המס לפי הוראות סעיפים 121 ו-121ב לפקודה בהתחשב בתיאומים המחוייבים מסעיף 120ב לפקודה;
- (3) מהמס שחושב כאמור תובאנה בחשבון נקודות הזיכוי המגיעות לכל עובד לפי סעיפים 34, 36, 37, 39א, 40, 40א, 40ב, 40ג לפקודה;
- (4) המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי יחולק ב-300 והמנה תנוכה משכר העבודה בעד כל עבודת יום;
- (5) כל שבר של שקל חרש משכר עבודה או מן המס העולה על 49 אגורות יראוהו כשקל חרש אחד; שכר של שקל חרש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון;
- (6) המנהל יפרסם לוח המס לניכוי משכר עבודת יום כאמור ומשעשה כן ינכה המעביד את המס של עובדיו לפי אותו לוח. [תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשע"ג]

תוספת ג'

(תקנה 3(ד)(1))

המס שיש לנכותו ממשכורת לעובד זר, יחושב בדרך המפורטת להלן:

- (1) המשכורת החודשית המשולמת לעובד הזר תוכפל ב-12;
 - (2) על הסכום המתקבל מהמכפלה יחושב המס לפי הוראות סעיפים 121 ו-121ב לפקודה בהתחשב בתיאומים המחוייבים מסעיף 120ב לפקודה;
 - (3) לענין עובדת זרה, תובא בחשבון מהמס שחושב כאמור, חצי נקודת זיכוי, לפי סעיף 36א לפקודה;
 - (4) המס המתקבל יחולק ב-12 והמנה תנוכה מהמשכורת החודשית המשולמת לעובד הזר;
 - (5) כל שבר של שקל חרש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חרש אחד; שבר של שקל חרש שאינו עולה על 49 אגורות, לא יובא בחשבון;
 - (6) המנהל יפרסם לוח המס את שיעורי המס לניכוי, ממשכורת חודשית ומשעשה כן ינכה המעביד את המס מהמשכורת ששילם לעובדיו הזרים לפי אותו לוח.
- ו' בשבט התשנ"ג (28 בינואר 1993)

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

תיקונים: ק"ת 5569, התשנ"ד (30.12.1993), עמ' 303;
ק"ת 5644, התשנ"ה (15.12.1994), עמ' 408;
ק"ת 5810, התשנ"ז (2.2.1997), עמ' 388;
ק"ת 5901, התשנ"ח (28.5.1998), עמ' 750;
ק"ת 6214, התשס"ג (19.12.2002), עמ' 296;
ק"ת 6243, התשס"ג (19.6.2003), עמ' 741 [התשס"ג (מס' 2)];
ק"ת 6326, התשס"ד (24.6.2004), עמ' 724;
ק"ת 6475, התשס"ו (10.4.2006), עמ' 709;
ק"ת 7079, התשע"ב (18.1.2012), עמ' 656 (כולל שינוי השם);
ק"ת 7217, התשע"ג (29.1.2013), עמ' 660;
ק"ת 7907, התשע"ח (27.12.2017), עמ' 442;
ק"ת 11572, התשפ"ה (3.12.2024), עמ' 348.
2. במקור נכתב: "הכנת".